

Oppdal kommune
Inge Krokanns veg 2
7340 OPPDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon

Stine Krogfjord, 74 16 81 95

Gir tillatelse til skadefelling av to (2) jerver - Åmotsdalen/Sæterfjellet - Oppdal kommune

Oppdal kommune ^v/Jenny Heggvold fikk mandag 06. september 2021 kl. 12:00 tillatelse til skadefelling av to (2) jerver etter muntlig dialog og søknad om tillatelse til skadefelling av to jerver, datert 06. september. Tillatelsen gjelder deler av Oppdal kommune sør. Bakgrunnen for den muntlige søknaden var funn av to nye lam påvist drept av jerv, hvorav en døgnfersk. En pågående skadesituasjon med dokumentert kadaverfunn, skadepotensiale, at området ligger utenfor forvaltningsområdet for jerv og at beitedyr skal ha prioritet, legges til grunn for beslutningen. Tillatelsen er gyldig til 09. september 2021 kl. 23:59, eller til det eventuelt er felt to (2) jerver. Vedtaket kan påklages innen tre uker.

Søknaden

Vi viser til søknad fra Oppdal kommune datert 06. september 2021 om tillatelse til skadefelling av jervetispe med en valp i søndre deler av Oppdal kommune. Den muntlige søknaden er ikke fulgt opp med en skriftlig søknad. Søknaden begrunnes med funn av til sammen fire kadaver, hvorav to er påvist tatt av jerv og der en av disse er døgnfersk. Det er også observert flere sau som mangler lam, og det poengteres at de påviste skadene strekker seg ut i tid, noe som tolkes som at jervene har oppholdt seg i området i lengre periode.

Kommunen informerer at de kommer til å be reinjegere melde seg, registrere de i skadefellingslaget og gjennomføre skadefellingsforsøket på den måten.

Hjemmelsgrunnlaget

Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) og forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) danner den juridiske rammen for Statsforvalterens vedtak i saken.

Politiske og forvaltningsmessige føringer

Norsk rovviltforvaltning skal skje innenfor rammen av bestemmelsene i naturmangfoldloven og Stortingets behandling av denne, Bernkonvensjonen og den todelte målsettingen etter rovviltforliket av 2011 og 2004, og den videre oppfølging av disse.

Det nasjonale bestandsmålet for jerv ble etter behandling i St.meld. nr. 15 (2003-2004) satt til 39 årlige ynglinger, jf. Inst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften § 3. Bestandsmålet for region 6 (Møre og Romsdal og Trøndelag) er satt til 10 årlige ynglinger av jerv.

Regional forvaltningsplan for rovvilt i region 6

Det er utarbeidet en forvaltningsplan for rovvilt i region 6 – Møre og Romsdal og Trøndelag. Gjeldende plan ble vedtatt av rovviltnemnda 22. mars 2018. Forvaltningsmålet for jerv i regionen er av rovviltnemnda fordelt på fylkene i regionen, med tre ynglinger i Møre og Romsdal og syv i Trøndelag. Målsettingen er at det regionale bestandsmålet (og de fylkesvise bestandsmålene) oppnås innenfor forvaltningsområdet og at bestanden skal være mest mulig jevnt fordelt.

Hele forvaltningsplanen, med bl.a. avgrensningene av forvaltningsområdet for jerv finnes her:

<https://www.Statsforvalteren.no/globalassets/fm-trondelag/dokument-fmtl/miljo-og-klima/rovvilt/forvaltningsplan-for-rovvilt-i-region-6-midt-norge-more-og-romsdal-og-trondelag.pdf>

Betingende fellingstillatelser

Rovviltnemnda i region 6 har i vedtak den 23. april 2021 fastsatt en kvote på 5 betingede skadefellingstillatelser på jerv i region 6 i perioden 1. juni 2021 - 15. februar 2022. Det er så langt felt 2 jerver av denne kvoten. Gjenstående kvote er altså 3 jerv.

Prinsipper for offentlig beslutningstaking

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur».

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelses-områder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Statsforvalteren viser til rovviltnemndas vurderinger av nml. § 5 ved fastsettelsen av kvote for betingede skadefellingstillatelser på jerv i vedtak datert 23. april 2021. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Statsforvalteren viser til at dette vedtaket blant annet baserer seg på kunnskap om artens bestandssituasjon. Vi viser til Rovdata som har ansvaret for drift og formidling av data fra det nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt. Vi viser også til vurderinger gjort av rovviltnemnda i vedtak datert 23. april 2021 om kvote for betinget skadefelling av jerv, der rovviltnemnda konstaterer i sine vurderinger at bestanden av jerv lå over det fastsatte bestandsmålet for regionen i 2020, og over bestandsmålet når tre års gjennomsnitt ble benyttet som grunnlag (2018 – 2020). Jerv overvåkes primært ved registreringer av ynglinger på hilokaliteter, samt ved DNA-analyser av innsamlet ekskrement og hår. Foreløpige data for antall ynglinger av jerv i region 6 viser 16 dokumenterte og antatte ynglinger. Antall ynglinger i 2020 lå på 17 ynglinger, godt over det regionale bestandsmålet. På bakgrunn av disse opplysningene anser Statsforvalteren i Trøndelag at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er tilstrekkelig ivaretatt.

Føre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer hovedsakelig til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Statsforvalteren er av den oppfatning at det ikke er tilfellet i denne saken, (jf. beskrivelse av kunnskapsgrunnlaget § 8), og mener derfor av føre-var-prinsippet kan tillegges mindre vekt i denne saken. Naturmangfoldloven § 10 slår fast at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Jervebestanden ligger over regionens bestandsmål. Dette sammen med at vedtaket omhandler avslag på søknad om skadefellingstillatelse på jerver medfører at nml. § 10 ikke tillegges vekt i denne saken. Vedtaket gjelder skadefellingsforsøk på jerv, og skal normalt sett ikke gi noen miljøforringelse. Statsforvalteren anser derfor § 11 som lite relevant i denne saken. For å unngå skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike metoder, teknikk og lokalisering som gir de beste samfunnsmessige resultater. Det åpnes ikke for bruk av motorisert ferdsel i forbindelse med skadefellingsforsøket. Statsforvalteren anser med dette at § 12 er hensyntatt.

Statsforvalterens vurdering

Rovviltforlikets punkt 2.2.19 sier at soneinndelingen skal forvaltes tydelig. Det følger av rovviltforliket av 2011, forvaltningsplanen i region 6, samt føringer fra KLD at i de områder som er definert som prioriterte beiteområder skal næringsutøverne kunne påregne at rovvilt ikke vil være til hinder for tradisjonell drift med dyr på utmarksbeite. Det omsøkte fellingsområdet ligger i sin helhet i beiteprioritert område med tanke på jerv i region 6.

Statsforvalterens myndighet til å iverksette en betinget skadefelling reguleres av rovviltforskriften § 9. Skadefelling etter 1. juni er hovedsakelig et virkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjoner. Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Fellingstillatelse kan bare gis dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning slik dette er nedfelt bl.a. i forvaltningsplanen. For å vurdere dette, skal de opplistede skjønnskriteriene i annet ledd i rovviltforskriften § 9 drøftes i forhold til den aktuelle og/eller fremtidige skadesituasjonen og det aktuelle geografiske fellingsområdet.

a) Områdets betydning som beitemark

Åmotdalen i Oppdal er viktig som beiteområde både for sau og tamrein. Åmotdalen beitelag slipper om lag 1000 sau og lam og Soløyfjell beitelag slipper om lag 1700 sau og lam på utmarksbeite. I hele Oppdal kommune ble det i 2020 sluppet ca. 45 000 sau og lam på utmarksbeite (tall hentet fra organisert beitebruk).

b) Skadenes omfang og utvikling

Denne beitesesongen er ni lam dokumentert drept av jerv i Åmotdalen (6), Tjønnglupen (1) og Sæterfjellet (2). Det nyeste kadaveret, ble funnet på Sæterfjellet like før at Statsforvalteren mottok søknad om skadefelling. Statsforvalteren har fått melding om at ytterligere to kadaver er funnet, men ennå ikke undersøkt av SNO. Basert på antatt grad av gjenfinning av kadaver etter jerv vurderer Statsforvalteren skadeomfanget som relativt stort. Det siste undersøkte kadaveret var fortsatt varm ved SNO sin undersøkelse. Det vil si at det er en akutt pågående skadesituasjon.

c) Potensialet for fremtidige skader

Det er mye beitedyr i Åmotdalen, og området er et beiteprioritert område der det ifølge forvaltningsplanen for rovvilt i region 6 ikke er bestandsmål for jerv. Forekomst av jerv i Oppdal medfører et potensiale for fremtidige skader. Det skal praktiseres en lavere terskel for å gi tillatelse til felling av jerv i dette området sett i forhold til områdene innenfor forvaltningsområdet for jerv. Skadehistorikken i området viser at det i løpet av 2019 og 2020 har blitt påvist totalt seks lam drept av jerv i området. Det er tatt ut et ungdyr i det samme område som sannsynligvis tilhører denne

aktuelle jervetispe. Etter uttaket har tapene fortsatt. Erfaringsmessig øker predasjonstakten til jerv i slutten av august og september. Statsforvalteren er kjent med at det er gjennomført noe sanking i området, men anser at dette ikke vil kunne skje raskt nok til effektivt å forebygge skader. Statsforvalteren vurderer derfor at potensialet for fremtidig skade er stort.

d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Beitelagene har tidligere i sesongen mottatt midler til intensivt ekstraordinært tilsyn.

Videre vurderinger

Oppdal kommune har søkt om skadefelling av to jerver. Dette er basert på observasjon av to individer sammen i det aktuelle skadeområdet. Skadefelling har til hensikt å ta ut skadevoldende individ. Statsforvalteren finner derfor på nåværende tidspunkt kun grunnlag for å gi tillatelse til felling av to jerver. Den 10. september starter lisensjakten på jerv i region 6. Mtp. at det uansett er jegere som registrerer seg i skadefellingslaget, som jakter jerv de kommer over i forbindelse med ordinær reinsjakt. Så finner Statsforvalteren det fornuftig å begrense skadefellingstillatelsen i tid, til lisensjakten starter.

Statsforvalterens konklusjon

Skadefelling skal være et virkemiddel for å ta ut et bestemt skadevoldende individ av rovdyr, og ha til hensikt å stanse en større skadeutvikling. Området ligger i sin helhet utenfor forvaltningsområdet for jerv og vi er godt over bestandsmålet for jerv som er satt for regionen. Det er påvist totalt 9 lam drept av jerv i det aktuelle skadefellingsområdet. En av skadene er fersk. Skadesituasjonen betraktes derfor som pågående og potensialet for fremtidige skader er forholdsvis stort ut ifra det antallet av dyr som fortsatt er på utmarksbeite. Statsforvalteren mener at det utfra foreliggende kunnskap er grunnlag for å gi tillatelse til skadefelling av to (2) jerver i søndre deler av Oppdal kommune (se kart i punkt 2).

Fellingsleder må på forhånd levere en liste over aktive deltagere på fellingslaget.

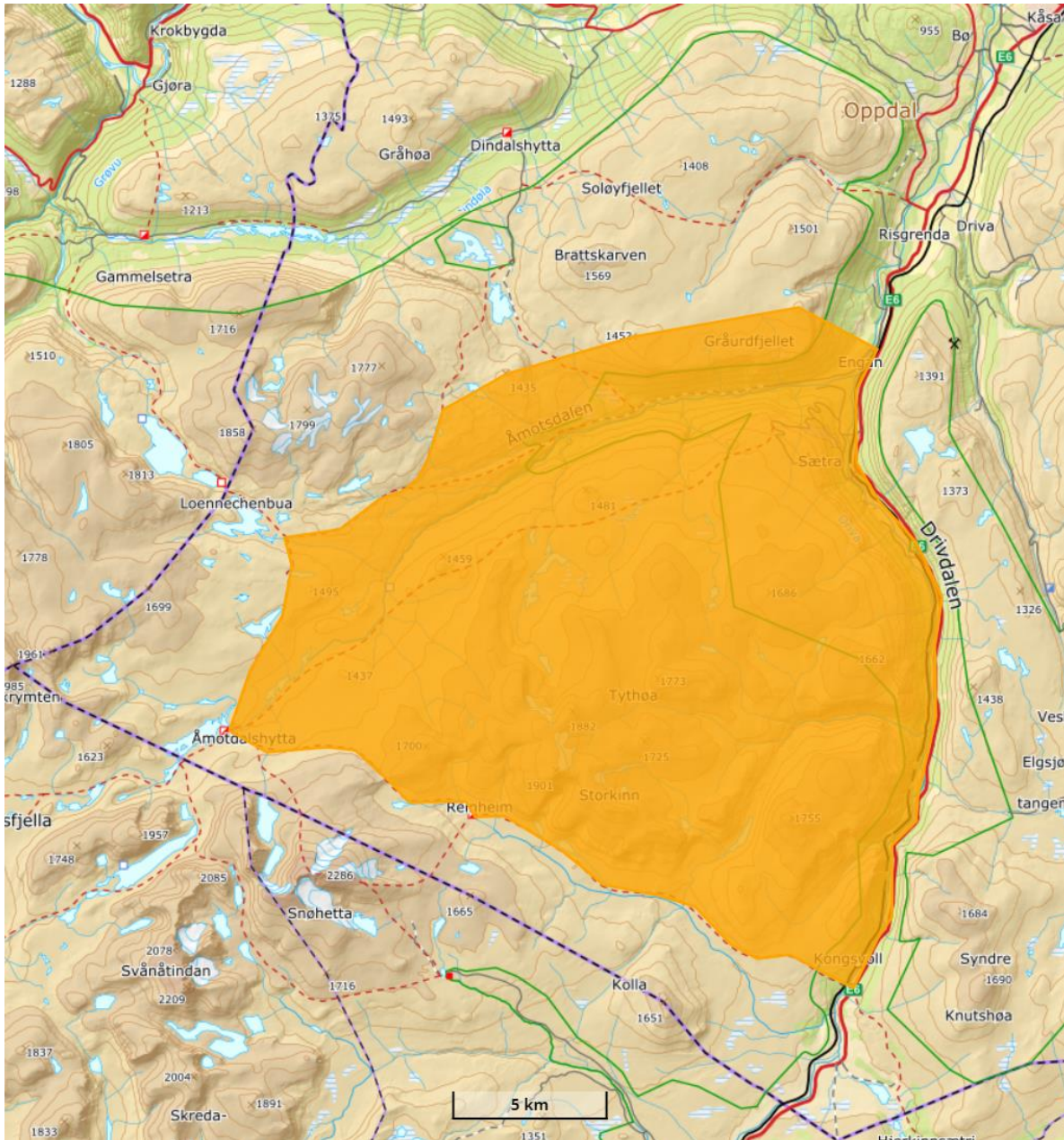
Vedtak

Med hjemmel lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 og § 77, jf. forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovilt § 9 **gir Statsforvalteren i Trøndelag skadefellingstillatelse på to (to) jerv i søndre deler av Oppdal kommune under følgende forutsetninger:**

1. Fellingstillatelsen gjelder fra og med mandag 06. august 2021 kl. 12:00 til torsdag 09. september 2021 kl. 23:59.
2. Skadefellingstillatelsen gis til Oppdal kommune, og kommunen må oppnevne fellingsleder som har ansvaret for selve fellingsforsøket. Alle som deltar i fellingslag, skal gjøres kjent med dette brevets innhold. Sammensetningen av fellingslaget skal meddeles Statsforvalteren i Trøndelag før jakt iverksettes.
3. Ved felling av jerv skal det nyttes våpen og ammunisjon godkjent for lisensfelling av jerv.
4. Felling eller forsøk på felling av jerv skal omgående meldes til Statsforvalteren i Trøndelag på telefon 930 60 221. Meldingen skal inneholde opplysninger om tid og sted for fellingen, og fellingsstedet skal kunne påvises dersom Statsforvalteren krever det.

5. Kommunen kan søke om dekning for direkte og dokumenterte kostnader med fellingsforsøket begrenset oppad til kr 30 000,-, jf. rovviltforskriftens § 9. Budsjettrammen for godtgjøring i forbindelse med fellingsforsøket settes til kr 12 800,- (fire personer pr. dag i fire dager á kr 1 600,-).
6. Se kart under for avgrensning. Området hvor skadefellingstillatelsen er gyldig er skravert med oransje.

7. Den/de som sårer jerv under forsøk på felling i henhold til tillatelsen, plikter å gjøre det en kan for å få avlivet jerven. Statsforvalteren i Trøndelag og nærmeste politimyndighet skal uten opphold underrettes. Statsforvalteren avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling eller jakt skal bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Vedkommende plikter å forvise seg om påskutt dyr er truffet.
8. Jerv som blir felt på denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt jerv uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet.
9. Dersom det ikke er mistanke om noen uregelmessigheter ved felling som kan medføre politietterforskning, er fellingsleder ansvarlig for at felt jerv ivaretas og håndteres etter instruks for ivaretagelse av døde rovdyr (<http://nidaros.nina.no>). Dersom det i motsatt fall er grunnlag for å påregne behov for etterforskning skal dyret ikke åpnes og ikke flyttes fra fallstedet. Statsforvalteren og politiet skal da underrettes snarest.
10. Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.
11. Statsforvalteren i Trøndelag kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Klageadgang

Dette vedtaket kan etter reglene i forvaltningsloven påklages innen 3 uker etter at avgjørelsen er mottatt/ gjort tilgjengelig på www.miljøvedtak.no. En eventuell klage rettes til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren. Klagen skal nevne det vedtak som klagen gjelder og nevne den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og eventuelle opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

Med hilsen

Gry Tveten Aune (e.f.)
seksjonsleder
Seksjon naturmangfold

Stine Krogfjord
rådgiver
Seksjon naturmangfold

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Miljødirektoratet	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Torgard	7485	TRONDHEIM